בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 34978-09-19 פלוני נ' פלונית

בפני כב' השופט יהורם שקד

התובע **פלוני**
ע"י ב"כ עו"ד הילה זיסמן

נגד

הנתבעת **פלונית**
ע"י ב"כ עו"ד שרון סיון ו/או יעל קרסנטי

פסק דין

בפניי תביעה להפחתת מזונות שני ילדיהם המשותפים של הצדדים, מחמת שינוי נסיבות.

א'- העובדות הצריכות לעניין:

1. התובע והנתבעת (להלן: **האב, האם, ההורים** – בהתאמה) נישאו זל"ז כדמו"י בשנת 2006, ומיחסיהם נולדו להם שני ילדים: הבת, ילידת 2009 בת כ-11 שנים; והבן, יליד 2014, בן כ- 7 שנים (להלן: **הילדים/הקטינים**). בשנת 2018, בעקבות משבר שנתגלע ביחסיהם, ההורים נפרדו זמ"ז כאשר מכלול העניינים שעמדו בינם הוסדרו בהסכם שנחתם ביום 8.5.18 (להלן: **ההסכם**), אשר ניתן לו תוקף של פסק דין ביום 23.5.18, בתה"ס 29127-05-18 (להלן: **פסק הדין**). באשר לילדים, נכתב בהסכם, בין היתר, כי:

א. <u>משמורת הילדים</u> – אצל האם (ר' ס' 6.1 להסכם).

ב. <u>שהיית הילדים עם האב</u> – **כל עוד ימשיך האב להתגורר בבית הוריו שבעיר** xxx, מפגשיו עם הקטינים יתקיימו בימים ב' ו-ד'. האב יאסוף את הקטינים מהמסגרת החינוכית או ממקום הימצאותם ויחזירם לבית האם בשעה 20:00 (סעיף 6.1.1 להסכם). בכל סופשבוע שני יאסוף האב את הקטינים את ממסגרת החינוכית או מקום הימצאותם וישיבם לבית האם במוצ"ש בשעה 20:00 (סעיף 6.1.2 להסכם).
עת ישכור האב דירה, הסדרי השהייה בין הקטינים לאב יהיו בימים ב' ו-ד' מהמסגרת החינוכית ועד היום למחרת. כל סופשבוע שני יאסוף האב את הקטינים מהמסגרת החינוכית וישיבם למסגרת החינוך ביום א' (סעיף 6.1.3 להסכם).

ג. <u>מזונות הילדים</u> – האב יישא בעבור מזונות הילדים סך של 2,500 ₪ לחודש (1,250 ₪ לכל קטין) ועד מלאת להם 18 שנים, או אז ועד לגיל 21 או שחרור מצה"ל לפי המאוחר, יעמד החיוב על 1/3 (סעיפים 11.2-11.4 להסכם). קצבת המל"ל ושאר הקצבאות יוותרו בידי האם (סעיף 11.9 להסכם). בנוסף, יישאו הצדדים בחלקים **<u>שווים</u>** במלוא הוצאות החינוך והבריאות של הקטינים (סעיף 11.11 להסכם) וכן בעבור הוצאות נוספות כפי שפורט בסעיפים 11.13-11.15 להסכם.

2. לאור האמור לעיל, לעת מגורי האב בבית הוריו, הילדים שהו עם האם בכ-60% אחוז מזמנם ועם האב בכ-40% מזמנם. לעת מגורי האב בדירה שכורה, הילדים שוהים עם האם בכ-55% מזמנם ואילו עם האב בכ-45% מזמנם. המדובר, בפער זניח שלא ניתן לו ביטוי במזונות הילדים, מה שמלמד שגם הצדדים עצמם לא ראו בו משום הבדל משמעותי, כפי שיפורט להלן.

3. ביום 27.6.19 פנה האב לבית המשפט בהליך ליישוב סכסוך (י"ס 62102-06-19), אשר נסגר בהחלטתי מיום 6.8.19, בלית תוצאות שהביאו לסיום ההתדיינות. ביום 15.9.19 פנה האב בתביעה שבכותרת "**להפחתת מזונות**", בטענה לשינויי נסיבות מאז החתימה על ההסכם שניתן לו תוקף של פסק דין.

4. לאחר שכל ניסיונותיי להביא הצדדים לכדי הסכמות לא עלו יפה, ומשהצדדים סיכמו טענותיהם בכתב, ניתן להלן פסק הדין, תוך פירוט **קצר** של המחלוקות, ממצאי בית המשפט לגבי העובדות, השאלות המשפטיות הטעונות הכרעה, ההכרעה ותמצית הנימוקים, בהתאם להוראות תקנה 129(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי תשע"ט – 2018.

ב' – טענות הצדדים:

5. להלן עיקר טענות האב:

א. דמי המזונות שבהסכם אינם תואמים צרכי הילדים ואת יכולותיהם הכלכליות של ההורים, שלא נבחנו על ידי בית המשפט טרם אישור ההסכם ומתן תוקף של פסק דין.

ב. ממועד פסק הדין חל שינוי נסיבות מהותי בזמני השהות של האב עם הילדים, בהכנסות האב וביכולותיו הכלכליות לשאת בדמי המזונות שבהסכם, וכן בהכנסות האם אשר עלו בסך של 2,000 ₪ לחודש, בהלימה ליכולתה לעבוד שעות נוספות. כמו כן, האם מתגוררת בדירה שבבעלותה ללא הלוואות. יוער כי בתצהירו, טען האב כי לאם עסק למכירת יהלומים שהכנסותיה הימנו אינן מדווחות על ידה.

ג. יש לחייב האב במזונות הקטינים תוך התחשבות בצרכי הילדים, זמני השהות, יחס ההכנסות בין ההורים וכפי ההלכה שנקבעה בבע"מ 919/15 **פלוני נ' פלונית** (פורסם בנבו, 19.7.17; להלן: **בע"מ 919/15**).

6. להלן עיקר טענות האם:

א. מלוא תנאי ההסכם הושגו והובנו על ידי הצדדים במסגרת הליך גישור, במהלכו שניהם היו מיוצגים, וכן כעולה מפרוטוקול הדיון טרם אישור ההסכם.

ב. לא מתקיים שינוי נסיבות המצדיק דיון מחודש במזונות. זמני השהות של האב עם הילדים אינם מתקיימים בתדירות הנטענת אלא להפך; מאז אישור ההסכם ועד להגשת התביעה הכנסותיו של התובע מעבודתו כמתווך נדל"ן וכן מעבודתו הקבועה **<u>עלו</u>** באופן ניכר, שכן התובע חי ברמת חיים גבוהה מאוד ושלצורך כך נוטל האב הלוואות שמעידות על חוסנו הפיננסי; הכנסות האם מעבודתה נותרו כשהיו במועד אישור ההסכם וזולתן אין לאם כל הכנסה.

ג. התובע לא צרף לתביעתו ראיות התומכות בטענותיו ואין כל בסיס לקבוע כי התקיים שינוי נסיבות מאז ההסכם שניתן לו תוקף של פסק דין, חרף הנטל המונח לפתחו.

ד. התובע עושה שימוש לרעה בהליך המשפטי תוך אזכור ההלכה שנקבעה בבע"מ 919/15 ככזו שמשנה את תמונת המצב, חרף כי המחלוקות בין הצדדים הוסדרו לאחר שניתן כבר פסק הדין הנ"ל.

ג'- דיון:

7. עיון בתביעתו של האב, מלמד כי אין מדובר בתביעה לביטול הסכם הפירוד בכללותו או לביטול פסק הדין מיום 23.5.18, אלא בתביעה להפחתת דמי המזונות המוסכמים באופן נקודתי בלבד ולנוכח טענה לשינוי נסיבות, כפי שהובא לעיל.

8. על פי הדין החל בתביעה להפחתת דמי מזונות -

א. בית המשפט רשאי לשנות את אשר נקבע בהסכם, בוויתור ובפסק דין, אם ראה לעשות כן על סמך נסיבות שהשתנו לאחר ההסכם, בכפוף להוכחת התנאי כי חל **שינוי מהותי** בנסיבות המצדיק את שינוי הקביעה המקורית (ר' ע"א 177/81 **גלעדי נ' גלעדי**, פ"ד לו(3) 179, 185 (1982); ע"א 381/86 **אבין נ' אבין** (פורסם בנבו, 31.12.1986));

ב. כאשר נקבע סכום המזונות בהסכם גירושין, אשר אושר וניתן לו תוקף של פסק דין, על בית המשפט להקפיד *הקפדה יתרה* עם המבקש את שינוי דמי המזונות, **ולייחס ערך מוסף לעובדה שהמדובר הוא בהסכם שנכרת בין הצדדים, אשר במהותו הינו הסכם פשרה** (ר' ע"א 442/83 **קם נ' קם**, פ"ד לח(1) 767 (1984); ע"א 5651/91 **לב-רן נ' לב-רן** (פורסם בנבו, 29.6.93); ע"א 4515/92 **שטיין נ' שטיין**, (פורסם בנבו, 13.6.94));

ג. אין תחולה רטרואקטיבית של הלכת בע"מ 919/15 (ר' בעמ"ש (מרכז) 62263-10-17 **ע.ל. נ' ס.ק.** (פורסם ביום 17.9.19)) ויחד עם זאת, יש לבחון שינויי הנסיבות בעין מקילה יותר ופחות קפדנית.

9. **מן הכלל אל הפרט**; האב טוען לשלושה שינויים עיקריים המצדיקים, לטענתו, את הפחתת דמי המזונות: שינוי מהותי בזמני השהות שלו עם הילדים; שינוי לרעה ביכולותיו הכלכליות; שינוי לטובה ביכולותיה הכלכליות האם. להלן, אדון בטענות האב כסדרן.

(א) **שינויים בזמני השהות**:

10. כאמור לעיל, זמני השהות של הילדים עם הוריהם **כפי הוראות ההסכם, בתקופה של מגורי האב בבית הוריו היו בכ-40% מזמנם ואילו בתקופה שלאחר מעבר האב לדירה שכורה, בכ-45% מזמנם.** כיום, זמני השהות של הילדים עם הוריהם הם ביחס **דומה** לזה שנקבע בסעיף 6.1.3 להסכם, גם אם הימים שבהם האב שוהה עם הקטינים באמצע השבוע שונו, וכך גם בדבר תדירות הלינה אצל האב (הילדים שוהים עם האב בימי ראשון כולל לינה, אם לא לנו אצלו בסוף השבוע; בימי רביעי מסיום המסגרת ועד השעה 20:00, שהם חוזרים לבית האם. וכל סופשבוע שני, משישי עד ראשון בשעה 20:00).

11. לפיכך, ואף בשים לב כי ההורים הסכימו על אותם דמי מזונות לקטינים הן לתקופה בה הקטינים לא ילונו אצל האב בכלל והן לתקופה שיחלו ללון אצלו, המסקנה היא **<u>שאין כל שינוי</u>** בהיקף זמני השהות, ובהתאם להרחבת זמני השהות שממילא צפו הצדדים במסגרת ההסכם.

12. אשר על כן, הטענה לשינוי נסיבות בשל הרחבת זמני השהות או שינוי מהותי בהם – נדחית.

(ב) יכולותיהם הכלכליות של ההורים:

13. על מנת שהאב יצלח להוכיח שינוי נסיבות מהותי המצדיק הפחתה של דמי המזונות לאור שינוי מהותי ביחס ההכנסות הפנויות של כל הורה, עליו להוכיח את גובה ההכנסות של הצדדים בסמוך לעריכת ההסכם והוצאותיהם אל מול גובה ההכנסות וההוצאות במועד הגשת התביעה.

14. **באשר ליכולתו הכלכלית של האב:** במועד אישור ההסכם הצהיר האב בדיון בתה"ס 29127-05-18, כי הוא **"עובד בתיווך נדל"ן. התחלתי לעבוד בחודש האחרון. צפי השכר הוא כ-5,000** ₪" (ר' עמ' 1, ש' 16 לפרוטוקול אישור ההסכם. כן ר' עמ' 7, ש' 18-20 ועמ' 11, ש' 28-33 לחקירתו הנגדית של האב). כפי טענת האב <u>בכתב התביעה</u> וכן בחקירתו הנגדית, בחודש נובמבר 2018 החל האב לעבוד בבנק דיסקונט שם הוא השתכר סך של **<u>8,500 ₪ נטו לחודש</u>** (ר' עמ' 7, ש' 21-23 לחקירתו הנגדית וכן תלושי שכר שצירף האב). הנה כי כן, המסקנה היא שבין אישור ההסכם לבין הגשת התביעה הכנסותיו של האב **<u>עלו</u>**, ובזאת יש משום סתירה (לכל הפחות) עם טענתו לשינוי נסיבות המצדיק דיון מחדש במזונות.

15. על אף כי ניתן היה להסתפק באמור לעיל כדי לדחות טענות האב בעניין שינוי הנסיבות הרי שגם בבחינת יתר טענות האב בדבר הכנסותיו בתקופה שלאחר הגשת התביעה, אין משום חיזוק לעמדתו. כך למשל, האב טען כי בחודש נובמבר 2019 – חודשיים לאחר הגשת התביעה, הוא החל לעבוד בחברת XXX והשתכר שכר של כ 7,000 ₪ בערכי נטו. לזאת צירף האב תלושי שכר לחודשים נובמבר 2019 ועד מרץ 2020, ולפיהם הכנסת האב מעבודתו הייתה בסך ממוצע של 7,900 ₪ בערכי נטו (ר' גם הצהרות האב בחקירתו הנגדית, עמ' 7, ש' 25-24 לפרוט'). במסגרת ההליך טען האב כי ביום 26.3.20 הוא הוצא לחל"ת בשל מגפת הקורונה.

עם זאת בחקירתו הנגדית אישר האב כי בתקופת היותו בחל"ת היה זכאי לקצבאות מאת הביטוח הלאומי וכי במועד חקירתו (יולי 2020) הוא חזר למעגל העבודה (ר' עמ' 7, ש' 26-30 לפרוט').

16. האב טען בסיכומי טענותיו, לראשונה, טענה עובדתית חדשה ולפיה כתנאי לחזרתו לעבודה מחל"ת, הופחת שכרו בכ-25%. מאחר וטענות האב בסיכומיו הן בגדר הרחבת חזית אסורה, אתעלם הימנה, לא כל שכן, כאשר האב נמנע מהגשת סיכומי תשובה לסיכומי הנתבעת, בהם ניתן ביטוי לכל זאת.

17. באשר להכנסות האב מעבודתו בתיווך: מחקירתו הנגדית של האב עלה כי אכן קיימת לאב הכנסה מעבודות תיווך שהוא מבצע בסכומים שלא התגלו או פורטו במלואם וכך למשל בסכום של 10,000 ₪ שהתקבלו אצל האב מעבודת תיווך שביצע (ר' עמ' 15, ש' 12-29 לפרוט').

18. מכל המקובץ, עלה כי השינוי בהכנסתו של האב ממועד אישור ההסכם ועד להגשת התביעה הוא ששכרו **עלה**.

19. באשר להוצאותיו האישיות, טען האב כי אלו כוללות:

א. הוצאות שכר דירה ואחזקת המדור בסכום של כ- 4,500 ₪ לחודש: הוצאות אלו היו בגדר ציפיותיו של האב במועד אישור ההסכם, כעולה מן האמור בסעיף 6.1.3 להסכם וכן מחקירתו הנגדית של האב, שהצהיר כדלהלן: "**לקחתי בחשבון שיום אחד אני אצטרך לעזוב את הבית ולצאת לשכירות. אבל אני לא תיארתי לעצמי, שהשכירויות ברמת השרון, כדי להתקרב, כדי להיות חלק פעיל בחיים של הילדים שלי, יהיו כה גבוהים**" (ר' עמ' 12, ש' 4-2 לפרוט'; כך במקור). לכן אין לראות בהוצאות האב בעבור שכר הדירה, משום חיזוק לטענת האב בדבר שינוי נסיבות המצדיק דיון מחודש במזונות.

ב. הוצאות כלכלה והוצאות הקטינים כאשר הם שוהים עמו, אשר סכומן לא הוערך ולא צורפו אסמכתאות התומכות בטענה. סביר להניח כי הוצאות אלו הן באותו ערך שהיו במועד פסק הדין, לא כל שכן מאחר וממועד אישור ההסכם ועד להגשת התביעה חלפה כ-שנה. לפיכך, אין בהוצאות אלו משום חיזוק לטענת האב בדבר שינוי נסיבות, מה גם שהטענה לא הוכחה כלל.

ג. האב הוסיף וטען כי חשבון הבנק שלו הוא מצוי ביתרת חובה בסך של 15,234 ₪ נכון ליום 3.5.20, וכי הוא נטל הלוואות לכיסוי התחייבויותיו, שאלו הן:

ג.1. הלוואה בסך 14,499 ₪ בהחזר חודשי של כ-400 ₪ לחודש;

ג.2. הלוואה שהאב נטל ביום 11.4.19, בסך 100,000 ₪ ממנה נותר לאב לשלם סכום של 83,349 ₪ בהחזר חודשי של כ-2,000 ₪ לחודש;

ג.3. הלוואה בסך של כ-80,000 ₪, לרכישת רכב מחודש יולי 2018, ממנה נותר לאב לשלם בסכום של 69,327 ₪ בהחזר חודשי של 1,000 ₪.

20. בשים לב כי לא הוכח שמצבת התחייבויותיו של האב הן בגדר נסיבות בלתי צפויות ואף לאור הדין החל באשר למשמעות האיתנות הפיננסית של מי שנוטל על עצמו הלוואות להגדלת האשראי, איני סבור כי בהלוואות האב יש משום חיזוק לטענותיו.

21. מכל המקובץ, לא הוכח כי חל כל שינוי ממשי או שינוי לרעה כלשהו ביכולתו הכלכלית של האב, לכן מצאתי לדחות טענות האב בעניין זה.

22. **באשר ליכולותיה הכלכליות של האם**: במועד אישור ההסכם הצהירה האם כי היא "**מתעסקת בביטוח, חתמת עסקים. משתכרת 10,000 נטו לחודש. מתגוררת בXXX בדירה פרטית שלי**" (עמ' 1, ש' 21-20 לפרוט'). מדפי החשבון שהציגה האם בתצהירה, עולה כי נכון לחודשים מרץ 2019-מאי 2020, קיימת לאם הכנסה ממוצעת מעבודתה בסך דומה לזה שהוצהר על ידה במועד אישור ההסכם. זאת גם בהלימה מדויקת לאמור בחקירתו הנגדית של האב בעמ' 11-10 לפרוט' הדיון, שם הצהיר האב כי כוונתו בכתב התביעה הייתה, שהכנסת האם היא 12,000 ₪ **ברוטו**. כך גם בהתאם לטענות האב בסעיף 11 לסיכומי טענותיו.

23. לאור האמור לעיל, הטענה כי הכנסות האם מעבודתה עלו ממועד אישור ההסכם ועד להגשת התביעה נדחית איפוא.

24. באשר לטענות בדבר הכנסות האם מאפיקי הכנסה נוספים - האם הצהירה כי זולת הכנסתה מעבודתה אין לה כל הכנסה אחרת (ר' עמ' 17, ש' 30 לפרוט'). בהמשך חקירתה נשאלה האם על אודות הקשר בינה ובין פרסומים בדבר עסק למכירת תכשיטי יהלומים על שמה, כעולה מפרסומים באינסטגרם. האם השיבה כי היא מעצבת תכשיטים בעסק ששייך בפועל לבן זוגה. כן הצהירה האם כי מעולם לא נוצרה לה שום הכנסה בעבור עיצוב התכשיטים שכן העסק של בן זוגה נחל כישלון (ר' עמ' 27, ש' 33-20 ועמ' 29, ש' 25 לפרוט'). אציין כי האב לא הביא כל ראיה לסתור הצהרה זו או כל ראיה שיש בה להוכיח הכנסות נוספות בידי האם. באשר לטענת האב בדבר דירת האם - משעה שמגורי האם בדירה שבבעלותה היו ידועים לאב גם בשעת עריכת ההסכם כעולה מסעיף 13.4 להסכם וכן מהצהרת האם לפרוט' הדיון כאמור לעיל, הרי שדין טענת האב כי חל שינוי נסיבות מאחר ולאם דירה בבעלותה ויכולתה הכלכלית עדיפה אל מול יכולתו של האב, נדחית. להוסיף על האמור לעיל, במסגרת ההליך הנוכחי עלה כי בסמוך לפרידת הצדדים האם נטלה הלוואה בסך של 315,000 ₪, שבעבורה משכנה את דירתה (סעיף 9 לכתב ההגנה וכן כעולה מהסכם ההלוואה שצורף לתצהיר האם), כך שטענת האב בעניין בעלות האם בדירה שלא מוטל עליה כל שעבוד או משכון, משוללת כל תוקף.

25. אשר על כן, הגעתי לכלל דעה ומסקנה כי לא הוכח שינוי ביכולתה הכלכלית של האם, ולכל הפחות באופן שמצדיק דיון מחודש בדמי המזונות בהלימה לטענות האב.

26. מכל המקובץ, אני מתקשה לראות בנסיבות המקרה, כשינוי נסיבות המלמד על שינוי מהותי – או אף שינוי בדרגה פחותה מכך – לא בזמני השהות, לא במצבו הכלכלי של האב ולא במצבה הכלכלי של האם, באופן המצדיק היעתרות לתביעה. כל מסקנה אחרת, תימצא חוטאת לדינים שחלקם הובאו לעיל ואשר מטרתם ותכליתם להביא ליציבות, לוודאות משפטית ולמניעת הליכים בין הורים חדשות לבקרים.

27. במאמר מוסגר אציין כי לאב היו טענות גם באשר להליך אישור ההסכם, ודי בעובדה כי אין בפני כל תביעה לביטול ההסכם, כדי לדחות כל טענה בעניין. למעלה מן הצורך, ובכל הכבוד, אף אם אתעלם מאי קיומה של מסגרת דיונית הולמת לבירור הטענה, לא אוכל שלא להזכיר כי האב אישר בחקירתו הנגדית שההסכם נוסח על ידי עורכי דין מטעם שני הצדדים וכי האב הוא זה שאיתר בעצמו את עורך הדין מטעמו (ר' עמ' 9, ש' 22-10 לפרוט').

ד' – סיכומם של דברים:

28. אשר על כן, הריני להורות כדלהלן:

א. התביעה נדחית.

ב. התובע יישא בשכ"ט ב"כ הנתבעת בסך של 7,500 ₪ בתוך 7 ימים מהיום. סכום שלא ישולם במועד יישא הפרשי הצמדה וריבית פיגורים מהיום ועד למועד התשלום בפועל.

ג. ניתן לפרסום בהשמטת פרטים מזהים.

ד. <u>המזכירות תסגור את התיק.</u>

ניתן היום, כ"ח טבת תשפ"א, 12 ינואר 2021, בהעדר הצדדים.

יהורם שקד, שופט